ธนาคารแห่งประเทศไทย

FIN.ดี
HAPPY LIFE !!!

ทำยังไงดี เมื่อหนี้มีปัญหา ?

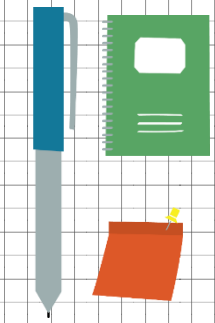

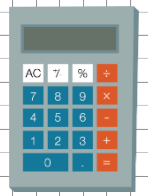
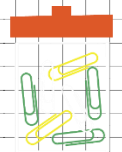
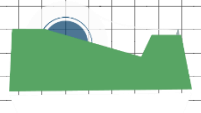

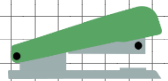
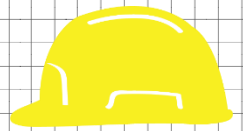

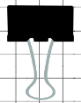

ทำยังไงดี พยายามบริหารจัดการหนี้ด้วยตัวเองแล้ว แต่ก็ยังมีปัญหา ?

HIGHLIGHTER

1. ติดต่อเจ้าหนี้เพื่อขอปรับโครงสร้างหนี้
2. หามาตรการที่ช่วยแก้ไขหนี้จากทางการเพิ่มเติม

มารู้จัก.....สถานะการเป็นหนี้กันก่อน

รู้สึกฝืดเคือง เริ่มจ่ายหนี้ไม่ไหว

ค้างชำระ 1 – 90 วัน

สถานะเป็นหนี้เสียแล้ว
(ค้างชำระมากกว่า 90 วันขึ้นไป)
หรือ อยู่ระหว่างถูกฟ้อง

ศาลพิพากษา / บังคับคดีแล้ว

เมื่อเริ่มมีปัญหา

อย่ารอช้า !!!

รีบติดต่อเจรจากับเจ้าหนี้

มารู้จัก.....วิธีปรับโครงสร้างหนี้กันเถอะ

ยืด ระยะเวลา
ผ่อนชำระหนี้ออกไป
เพื่อให้ค่างวดลดลง

พัก ชำระเงินต้น
ช่วงระยะเวลาหนึ่ง
เช่น 6 เดือน 12 เดือน

ลด อัตราดอกเบี้ย
เพื่อลดภาระดอกเบี้ยจ่าย

เปลี่ยนประเภทหนี้
จากสินเชื่อหมุนเวียน
ระยะสั้นเป็นสินเชื่อระยะยาว
เพื่อให้ค่างวดและดอกเบี้ยลดลง

ยก / ผ่อนปรน
ดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้
เพื่อให้ค่างวดที่ผ่อนเข้ามา
ไปตัดเงินต้นได้มากขึ้น

ปิด จบจ่ายคืนหนี้เร็วขึ้น
เพื่อลดภาระดอกเบี้ย
(ถ้ามีเงินก้อน)

Step Up
ทยอยจ่ายหนี้เพิ่มขึ้น
เพื่อให้สอดคล้องกับรายได้

ทำได้ทุกประเภทสินเชื่อ ทุกสถานะหนี้

หมายเหตุ: เจ้าหนี้อาจมีเงื่อนไขการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้ที่แตกต่างกัน เช่น อายุของลูกหนี้ ประวัติการผ่อนชำระ และแหล่งเงินที่จะใช้เพื่อชำระหนี้ในอนาคต

3 ขั้นตอนการเตรียมความพร้อมก่อนปรับโครงสร้างหนี้

1 **สำรวจสถานการณ์ทางการเงินของตนเอง:**
ตรวจสอบรายรับ รายจ่าย ในปัจจุบันและอนาคต
เพื่อประเมินกระแสเงินสด

2 **เลือกวิธีที่เหมาะสม**
กับสถานการณ์ทางการเงิน:
วิธีที่เลือกนั้น เราต้องจ่ายไหว

3 **จัดเตรียมข้อมูล และเอกสารที่**
จำเป็นในการเจรจาให้ครบถ้วน:
ยิ่งเจรจาเร็ว ทางออกยิ่งเยอะ ยิ่งแก้ไขทัน

การเจรจาเพื่อขอปรับโครงสร้างหนี้ ทำได้ทุกสถานะของการเป็นหนี้

มีตัวเลขที่จ่ายไหวในใจ มีชัยไปกว่าครึ่ง !!!

อยากปรับโครงสร้างหนี้...เลือกวิธีไหนดี?

1 สำรวจสถานการณ์ทางการเงินของตนเอง

1

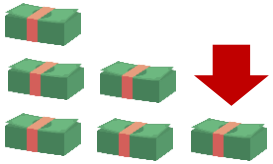

รายได้ลดลงเป็นเวลานาน

2

รายได้ลดลงในช่วงแรก
แต่จะทยอยดีขึ้นในช่วงต่อไป

3

จะจ่ายไหว ถ้าดอกเบี้ย
ลดลงบางส่วน

4

มีเงินก้อนจำนวนหนึ่งอยากปิดหนี้
เพื่อลดภาระดอกเบี้ย แต่เงินไม่พอ
ปิดหนี้ทั้งหมด

อยากปรับโครงสร้างหนี้...เลือกวิธีไหนดี?

FIN.ดี HAPPY LIFE !!!

2 เลือกวิธีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางการเงิน

1. **ยืด** ระยะเวลาผ่อนชำระหนี้ออกไป เพื่อให้ค่างวดลดลง

1

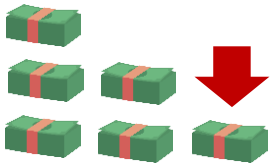

รายได้ลดลงเป็นเวลานาน

ตัวอย่าง การปรับโครงสร้างหนี้บ้านแบบขอยืดระยะเวลา

เดิม ระยะเวลาผ่อนชำระ 20 ปี ผ่อนงวดละ 7,000 บาท

20 ปี 30 ปี

ใหม่ ยืดระยะเวลาเป็น 30 ปี ค่างวดลดลงเหลือ 5,000 บาท

ข้อควรพิจารณา: ขยายเวลา = ยอดผ่อนต่อเดือนลดลงแต่จะเป็นหนี้นานขึ้น ดอกเบี้ยที่จ่ายจะเพิ่มขึ้นด้วย

2 เลือกวิธีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางการเงิน

2. เปลี่ยนประเภทหนี้ จากสินเชื่อหมุนเวียนระยะสั้นเป็นสินเชื่อระยะยาว เพื่อลดค่างวดและดอกเบี้ยลง

1

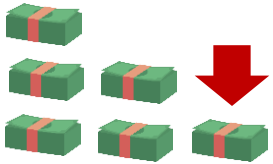

รายได้ลดลงเป็นเวลานาน

ตัวอย่าง ขอเปลี่ยนจากหนี้บัตรเครดิต 48,000 บาท ที่จะครบกำหนดจ่ายในเดือนถัดไป เป็นหนี้ระยะยาว ระยะเวลาผ่อน 48 งวด ผ่อนงวดละ 1,000 บาท

งวดที่ 1 – 48

ชำระงวดละ 1,000 บาท

(ตัวเลขสมมติรวมดอกเบี้ยแล้ว)

ข้อควรพิจารณา: 1) บัตรอาจถูกปิดเมื่อเปลี่ยนเป็นสินเชื่อระยะยาว

2) ในบางกรณียอดผ่อนขั้นต่ำอาจน้อยกว่ายอดผ่อนของสินเชื่อระยะยาว

2 เลือกวิธีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางการเงิน

2

รายได้ลดลงในช่วงแรก
แต่จะทยอยดีขึ้นในช่วงต่อไป

1. ผ่อนค่างวดแบบขั้นบันได (Step Up) ทยอยจ่ายหนี้เพิ่มขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับรายได้

ตัวอย่าง การปรับโครงสร้างหนี้บ้านแบบ Step Up

ข้อควรพิจารณา: ยอดผ่อนต่อเดือนลดลง และทยอยเพิ่มขึ้นช่วงท้ายสัญญา แต่ค่างวดที่ลดลงในช่วงแรกทำให้ตัดเงินต้นได้น้อย ทำให้โดยรวมแล้วจะเสียดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น

2 เลือกวิธีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางการเงิน

2. พักชำระเงินต้น ช่วงระยะเวลาหนึ่ง

2

รายได้ลดลงในช่วงแรก
แต่จะทยอยดีขึ้นในช่วงต่อไป

ตัวอย่าง ขอพักชำระเงินต้น 3 เดือน (งวดที่ 3-5)

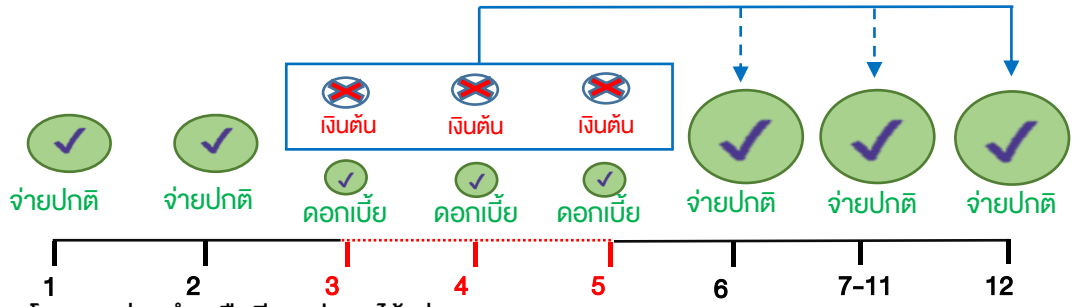

โดยการผ่อนชำระคืนมี 3 รูปแบบ ได้แก่

1) รวมเงินต้นงวดที่ 3-5 มาชำระคืนงวดสุดท้ายทีเดียว 2) แบ่งจ่ายในงวดที่ 6-12 (ตามรูปนี้) 3) ขยายงวดการชำระออกไปเป็นจบงวดที่ 15

ข้อควรพิจารณา: ลูกหนี้ต้องจัดการรายรับ-รายจ่าย ให้มีเงินเพียงพอ ที่จะมาชำระหนี้ต่อเดือนมากขึ้นในงวดที่เหลือ/งวดสุดท้าย/งวดที่ขยายระยะเวลาออกไป

FIN.ดี HAPPY LIFE !!!

2 เลือกวิธีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางการเงิน

3

% ↓

จะจ่ายไหว ถ้าดอกเบี้ยลดลงบางส่วน

1. ลด อัตราดอกเบี้ย เพื่อลดภาระดอกเบี้ยจ่าย

2. ยก / ผ่อนปรน ดอกเบี้ยผิดนัดชำระเพื่อให้ค่างวดที่ผ่อนเข้ามาไปตัดเงินต้นได้มากขึ้น

ตัวอย่าง ขอส่วนลดดอกเบี้ย / ผ่อนปรนดอกเบี้ยผิดนัดเป็นระยะเวลา 3 เดือน เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจาก Covid - 19

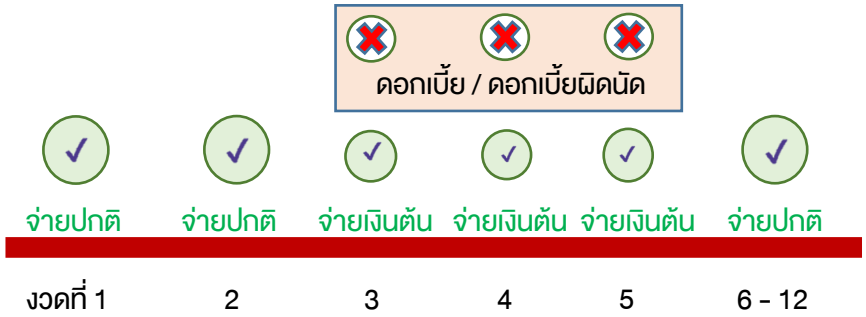

ข้อควรพิจารณา: การลดอัตราดอกเบี้ยจะทำให้ภาระหนี้ลดลงในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น หากรายรับลดเป็นระยะเวลานาน ควรพิจารณาทางเลือกอื่น

FIN.ดี HAPPY LIFE !!!

2 เลือกวิธีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางการเงิน

4

มีเงินก้อนจำนวนหนึ่งอยาก ปิดหนี้เพื่อลดภาระดอกเบี้ย แต่เงินไม่พอปิดหนี้ทั้งหมด

ปิด จบจ่ายคืนหนี้เร็วขึ้นเพื่อลดภาระดอกเบี้ย (ถ้ามีเงินก้อน) โดยขอยกเว้นส่วนต่างของหนี้ที่เหลือให้ถือเป็นส่วนลดหนี้ **(Hair Cut หนี้)**

ตัวอย่าง ยอดหนี้คงเหลืออยู่ 50,000 บาท แต่มีเงินก้อนอยู่แค่ 35,000 บาท สามารถเจรจากับเจ้าหนี้เพื่อขอปิดหนี้ด้วยเงิน 35,000 บาท และขอยกเว้น 15,000 บาท ให้ถือเป็นส่วนลดหนี้

ข้อควรพิจารณา: สถาบันการเงินมักมีเงื่อนไขให้จ่ายให้ครบภายในเวลาที่กำหนด เช่น ชำระหนี้ทั้งหมดทันที หรือชำระให้ครบในช่วงเวลาสั้น ๆ เช่น 1 – 6 งวด ดังนั้น หากไม่มั่นใจว่าจะจ่ายได้ ก็ไม่ควรลงนามในสัญญา

3 จัดเตรียมข้อมูล และเอกสารที่จำเป็นในการเจรจาให้ครบถ้วน

เอกสารแสดงเหตุผลและความจำเป็นในการขอปรับโครงสร้างหนี้

ประมาณการกระแสเงินสด ได้แก่ รายรับ – รายจ่าย ในปัจจุบันและอนาคต

เอกสารส่วนตัว เช่น บัตรประชาชน

ข้อควรรู้ !!! เกี่ยวกับสัญญาปรับโครงสร้างหนี้

- **ยอดเงินภาระหนี้ (เงินต้นและดอกเบี้ย)** ถูกต้องหรือไม่
- **อัตราดอกเบี้ย**ที่ระบุในสัญญา เป็นไปตามที่ตกลงกันหรือไม่
- **ยอดผ่อนชำระต่อเดือน** ตรงตามที่ตกลงกันหรือไม่ (เงื่อนไขที่เจรจาต้องมั่นใจว่าเราสามารถผ่อนชำระได้)
- **ระยะเวลาชำระหนี้** สอดคล้องกับยอดผ่อนชำระต่อเดือนตามตารางการผ่อนจ่ายที่ระบุ และตรงตามที่ตกลงกันไว้
- **เงื่อนไขในการผิดนัดชำระหนี้** ระบุไว้อย่างไรบ้าง เพราะหากเราผิดเงื่อนไขจะอยู่ในสถานะ “ผู้ผิดนัด” ทันที ซึ่งต้องตรวจสอบให้ดีก่อนเซ็นสัญญา

สัญญาปรับโครงสร้างหนี้จะสามารถบรรลุข้อตกลงร่วมกันได้ ทุกฝ่ายต้องพร้อมที่จะยอมรับเงื่อนไขซึ่งกันและกัน

ทำยังไงดี พยายามบริหารจัดการหนี้ด้วยตัวเองแล้ว แต่ก็ยังมีปัญหา ?

HIGHLIGHTER

1. ติดต่อเจ้าหนี้เพื่อขอปรับโครงสร้างหนี้
2. หามาตรการที่ช่วยแก้ไขหนี้จากทางการเพิ่มเติม

Refinance: ทำได้กับหนี้หลายประเภท ลดภาระได้ไม่ยาก

Q: Refinance ?

สินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ

สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

ห้ามเรียกเก็บ<u>ชั่วคราว</u> ถึง 31 ธ.ค. 66

Q: Prepayment Fee ?

สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย

ห้ามเรียกเก็บถ้าผ่อนชำระมามากกว่า 3 ปี

สินเชื่อจำนำทะเบียนรถ

สินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล

สินเชื่ออุปโภคบริโภคอื่น ๆ*

ห้ามเรียกเก็บ

A: มาตรการสนับสนุนการรีไฟแนนซ์ >> ห้ามเรียกเก็บค่า Prepayment Fee

หมายเหตุ: * สินเชื่ออุปโภคบริโภค เช่น สินเชื่อสวัสดิการ สินเชื่อที่มีหลักประกันอื่น ๆ

Retention: อีก 1 ทางเลือกสำหรับคนที่มีบ้าน นอกจากการ Refinance

Q: Retention?

Q: ข้อดีของการ Retention?

ถ้ามีหนี้บ้าน เอามารวมกับหนี้บัตร/สินเชื่อส่วนบุคคล ... ลดภาระได้

Q: การรวมหนี้ ?

Q: อัตราดอกเบี้ยหลังรวม ?

Q: ข้อดี ?

Q: วิธีการรวมหนี้ ?

อัตราดอกเบี้ยไม่เพิ่มจากเดิม

+

≤ อัตราดอกเบี้ย
สินเชื่อบ้าน + 2% ต่อปี

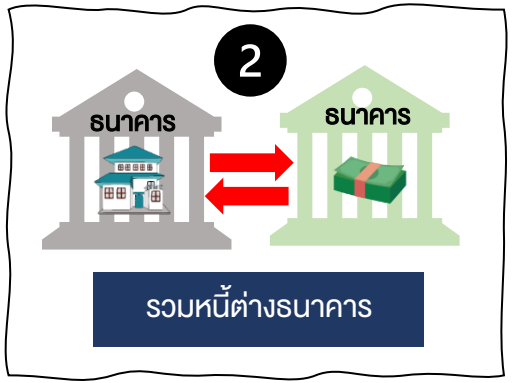

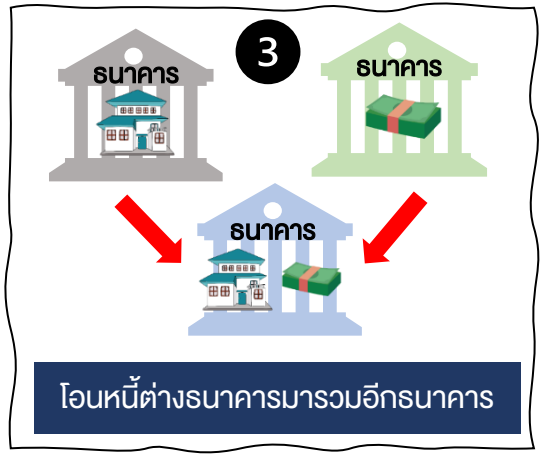

หนี้บัตร สินเชื่อส่วนบุคคล แก้ไขไม่ยากอย่างที่คิด

สถานะหนี้ ขึ้นกับการพิจารณาของแต่ละสถาบันการเงิน

เพื่อบรรเทาภาระการจ่ายชำระหนี้ และเพิ่มสภาพคล่องให้กับลูกหนี้เป็นการชั่วคราว

บัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคล

1. คงอัตราผ่อนชำระขั้นต่ำสำหรับบัตรเครดิตที่ 5%

ขยายระยะเวลาชั่วคราวถึง 31 ธ.ค. 66

สินเชื่อส่วนบุคคลดิจิทัล

1. ขยายระยะเวลาชำระคืน ไม่เกิน 12 เดือน

ขยายระยะเวลาชั่วคราวถึง 31 ธ.ค. 66

หนี้เสียเกิน 120 วัน

คลินิกแก้หนี้ DEBT CLINIC by SAM

ช่องทางสำหรับการแก้ **“หนี้เสีย (NPL)” ที่ค้างชำระตั้งแต่ 91 วันขึ้นไป หรือ 3 เดือน** ของบัตรเครดิต บัตรกดเงินสด และสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่มีหลักประกัน

- ✓ คิดดอกเบี้ยอัตรา 3- 5%ต่อปี
- ✓ ผ่อนนานสูงสุด 10 ปี
- ✓ ไม่ถูกทวงถามจากเจ้าหนี้หลายราย
- ✓ ทำสัญญาแก้หนี้ฉบับเดียว

คลินิกแก้หนี้ by SAM https://www.debtclinicbysam.com/

มาตรการอื่น ๆ

ทางด่วนแก้หนี้

ช่องทางสำหรับลูกหนี้ที่ต้องการแก้หนี้ แต่ติดต่อธนาคารไม่ได้หรือติดต่อแล้วแต่ตกลงกันไม่ได้/เงื่อนไขยังไม่เป็นไปตามที่ต้องการ

- ✓ แก้หนี้ได้ทุกประเภท ยกเว้นหนี้นอกระบบ
- ✓ ลงทะเบียนได้ทั้งประชาชนทั่วไป ธุรกิจ SME
- ✓ ภายใน 18 วันสถาบันการเงินจะติดต่อท่านกลับ หากไม่ได้รับการติดต่อ โทรมาได้ที่เบอร์ 1213

ทางด่วนแก้หนี้ (bot.or.th)

หมอหนี้เพื่อประชาชน

ผู้ช่วยให้คำปรึกษาปัญหาหนี้ต่าง ๆ แก่ลูกหนี้รายย่อยและลูกหนี้ธุรกิจผ่านช่องทางเว็บไซต์ LINE และทีมงานหมอหนี้

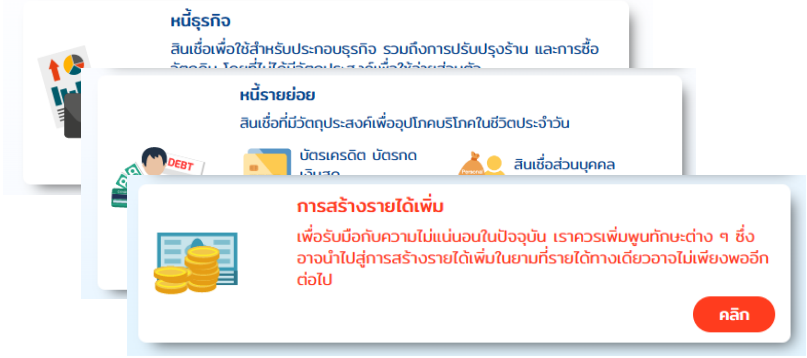

หมอหนี้เพื่อประชาชน

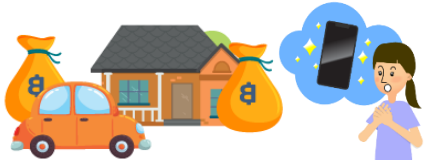

สรุปแนวทางแก้ไขหนี้สำหรับลูกหนี้รายย่อย

มีหนี้แบบไหน	สถานะหนี้ตอนนี้เป็นอย่างไร	ต้องการอะไร	ต้องทำอย่างไร	ติดต่อที่ไหน ลงทะเบียนได้ถึงเมื่อไหร่
หนี้ทุกประเภท	หนี้ปกติ	อยากลดภาระดอกเบี้ยและค่างวด	ขอ Refinance ไปสถาบันการเงินอื่นที่ให้เงื่อนไขในการผ่อนชำระที่ดีกว่าเดิม	ติดต่อสถาบันการเงินโดยตรง
	หนี้ปกติ และหนี้เสีย	อยากลดภาระ	ปรับโครงสร้างหนี้ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทางการเงิน	ติดต่อสถาบันการเงินโดยตรง
		เรียนรู้วิธีการแก้ไขหนี้ต้องเตรียมตัวอย่างไร	ลงทะเบียน หมอหนี้เพื่อประชาชน	https://app.bot.or.th/doctordebt/ ลงทะเบียนได้ตลอด
		ติดต่อสถาบันการเงินเจ้าหนี้แล้วแต่ไม่คืบหน้า / ไม่ได้ข้อยุติ	ลงทะเบียน ทางด่วนแก้หนี้	https://app.bot.or.th/1213/DebtCase ลงทะเบียนได้ตลอด

หมายเหตุ: 1/ หนี้เสีย หรือ Non-Performing Loan (NPL) คือ หนี้ที่ค้างชำระมากกว่า 90 วัน
2/ ข้อกำหนดและเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นไปตามที่โครงการ/สถาบันการเงินแต่ละแห่งกำหนด

สรุปแนวทางแก้ไขหนี้สำหรับลูกหนี้รายย่อย

มีหนี้แบบไหน	สถานะหนี้ตอนนี้เป็นอย่างไร	ต้องการอะไร	ต้องทำอย่างไร	ติดต่อที่ไหน ลงทะเบียนได้ถึงเมื่อไหร่
บัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคล	หนี้ปกติ	บรรเทาการจ่ายชำระหนี้ เพิ่มสภาพคล่อง	จ่ายขั้นต่ำสำหรับบัตรเครดิต	ติดต่อสถาบันการเงินโดยตรง
	เป็นหนี้เสีย 120 วัน	อยากลดภาระ ไม่อยากถูกฟ้อง	ลงทะเบียน โครงการคลินิกแก้หนี้ by SAM	คลินิกแก้หนี้ โทร. 1443 www.คลินิกแก้หนี้.com
หนี้บ้าน	หนี้ปกติ	อยากลดภาระดอกเบี้ยและค่างวด	ขอ Retention / Refinance เพื่อให้ได้เงื่อนไขในการผ่อนชำระที่ดีกว่าเดิม	ติดต่อสถาบันการเงินโดยตรง
หนี้บ้าน และหนี้รายย่อยอื่น เช่น บัตรเครดิต บัตรกดเงินสด และสินเชื่อส่วนบุคคล	หนี้ปกติ และหนี้เสีย	อยากลดภาระดอกเบี้ยและค่างวด	ปรับโครงสร้างหนี้โดย วิธีการรวมหนี้ (Debt Consolidation) ภายในธนาคารหรือต่างธนาคาร	ติดต่อสถาบันการเงินโดยตรง

หมายเหตุ: 1/ หนี้เสีย หรือ Non-Performing Loan (NPL) คือ หนี้ที่ค้างชำระมากกว่า 90 วัน
2/ ข้อกำหนดและเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นไปตามที่โครงการ/สถาบันการเงินแต่ละแห่งกำหนด

แหล่งข้อมูลความรู้ทางการเงิน

www.bot.or.th/th/satang-story.html

www.youtube.com/@BOTsatangstory

www.facebook.com/BOTsatangstory

FIN.ดี
HAPPY LIFE !!!
โดย ธนาคารแห่งประเทศไทย

หากมีข้อสงสัยหรือประเด็นสอบถามเพิ่มเติมสามารถติดต่อได้ที่
อีเมล: FL@bot.or.th